1. 11. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zákon o PPP na obzoru?

Vláda předložila na konci července Poslanecké sněmovně návrh zákona o koncesních smlouvách a koncesním řízení, tzv. „koncesní zákon“. Nenechme se však zmýlit terminologií. Koncesní smlouvy nemají nic společného s koncesemi, tak jak je známe v současné době. Koncesované živnosti jako zvláštní typ živnostenského oprávnění, tzv. koncese, jsou upraveny v živnostenském zákoně a výše uvedeným návrhem zákona se nijak nemodifikují a návrh se jich vlastně vůbec netýká.

Úprava koncesních smluv v předkládaném návrhu má být komplexní úpravou smluv, které jsou uzavírány v rámci spolupráce subjektů z veřejného a soukromého sektoru, která je v současnosti známa pod poměrně populárním označením "*public private partnership*" (PPP). Termín public private partnership je obecným označením pro vztahy "spolupráce" mezi veřejnou správou a soukromým sektorem. Řada států, včetně členských zemí EU (Irsko, Francie, Itálie, Španělsko, Litva), již přijala speciální zákony upravující tuto oblast a Česká republika již byla kritizována ze strany Evropské banky pro obnovu a rozvoj za chybějící obecnou právní úpravu těchto právních vztahů.

V návrhu zákona se užívá termínu "koncesní smlouva" a předkladatelé argumentují původním významem slova koncese, který spočíval v udělení práva brát užitky z určité státu vyhrazené činnosti. Termíny "koncesní smlouva" a "koncese", dle živnostenského zákona, tak mají zcela odlišný význam a je třeba je od sebe odlišovat, tedy pokud dojde ke schválení tohoto návrhu v daném znění. Při uzavření soukromoprávní koncesní smlouvy nebude vystavována žádná speciální listina - koncese, jako zvláštní typ veřejnoprávního oprávnění k výkonu určité činnosti, protože oprávnění k určité činnosti by mělo vyplývat pro koncesionáře přímo z koncesní smlouvy uzavřené se zadavatelem.

Koncesní smlouvy mají být novou možností jak zajistit realizaci úkolů veřejné správy a poskytování služeb "blíže občanům". Koncesní smlouvy mají v zahraničí zpravidla dlouhodobý charakter (zpravidla jsou uzavírány na dobu 15-25 let) a vyznačují se zejména přenosem práva na čerpání užitků z poskytování dané služby nebo provozování předmětného díla na koncesionáře, jakožto určité formy protiplnění za participaci při vybudování určitého veřejně prospěšného díla.

Koncesní řízení má být specifickým procesem pro výběr koncesionáře, resp. má jít o speciální způsob uzavírání smluv. Předkladatelé zákona však přesto nepovažují za účelné vytvářet zcela samostatné procesní ustanovení pro oblast koncesních smluv, když je možné využít úpravu, která je zakotvena v zákoně o veřejných zakázkách (zákon č. 40/2004 Sb.). Pro výběr koncesionáře se zdá být potřebným transparentní a efektivní řízení, kdy si však lze představit aplikaci pouze omezeného počtu ustanovení zákona o veřejných zakázkách. Žádné řízení v zákoně o veřejných zakázkách se tedy nezdá být vhodné pro proces výběru koncesionáře, a to především z důvodu širokého okruhu právních vztahů, na které koncesní smlouva dopadá. Koncesní řízení je tedy v návrhu zákona upraveno jako zvláštní řízení, na které se nevztahuje správní řád, s mnoha odkazy na zákon o veřejných zakázkách. Kontraktace subjektů ze soukromého a veřejného sektoru by tak měla podléhat brzy novým a přísnějším pravidlům.

Je nutno podotknout, že každou koncesní smlouvu bude třeba zhodnotit i z hlediska souladu s pravidly veřejné podpory Evropských společenství. Pokud však bude koncesionář vybírán transparentním postupem, bude riziko rozporu s pravidly o poskytování veřejné podpory minimalizováno.

Návrh zákona zatím prošel prvním čtením v poslanecké sněmovně a byl přikázán k projednání Hospodářskému výboru a Výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí. Nezbývá tedy než vyčkat v jakém znění bude zákon schválen a jakou odezvu nalezne v praxi.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Prodej rodinné firmy: Co má být skutečně součástí transakce?
- Podíl před vznikem společnosti: k přípustnosti jeho převodu
- Byznys a paragrafy, díl 46.: Pravidlo podnikatelského úsudku: Jak rozhodovat bez zbytečného strachu z osobní odpovědnosti
- Bytová družstva
- Limity rozkazu k vyklizení: Skutečně pomůže rozhýbat trh s nájemním bydlením?
- Jak najít kupce pro svou firmu přes M&A poradce: na co si dát pozor ve smlouvě se zprostředkovatelem
- Nábor zaměstnanců přes agentury a M&A transakce: kde končí ochrana investice a začíná kartel
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?